

- Sammanträde: **Vattendelegationen för Södra Östersjöns vattendistrikt**
Tid: **Torsdag 18 oktober 2018**
Plats: **Södra, Växjö**
- Ledamöter: Thomas Carlzon (ordförande)
Marianne Andersson
Otto von Arnold
Annelie Johansson (deltog via Skype tom § 6)
Akko Karlsson
Catherine Legrand
Roine Morin
Jan Persson (deltog via Skype)
Anneli Wirtén
- Tjänstemän: Irene Bohman Vattenvårdsdirektör
Åse Eliasson Samordnare, Vattenmyndigheten
Katrín H Sjöberg Samordnare, Vattenmyndigheten
Niklas Holmgren Strateg, Vattenmyndigheten
Martin Rappe George Samordnare, Vattenmyndigheten
- Frånvarande: Anders Johnsson
Sverker Thorén
- Omfattning: § 1 – 13
- Underlag: Ärende 6. Beslut om Åtgärdsprogram 2018-2021 för nya prioriterade ämnen i ytvatten och PFAS i grundvatten för Södra Östersjöns Vattendistrikt. Underlag består av:
a) Läsanvisning
b) Åtgärdsprogram 2018-2021 för nya prioriterade ämnen i ytvatten och PFAS i grundvatten för Södra Östersjöns vattendistrikt
c) Bilaga A-E till Åtgärdsprogrammet
d) Reviderade föreskrifter om kvalitetskrav för vattenförekomster i Södra Östersjöns vattendistrikt
e) Samrådssammanställning av inkomna synpunkter och hur de har hanterats efter vattenmyndigheternas samråd om förslag till åtgärdsprogram 2018-2021 och miljökvalitetsnormer för vissa miljögifter.

§ Ärende	Beslut
1. Ordföranden öppnar mötet	Ordförande förklarade mötet öppnat.
2. Val av justeringsperson	Till justeringsperson valdes Anneli Wirtén.
3. Föregående mötesprotokoll	Inga kommentarer från delegaterna angående protokoll från 2018-06-19. Delegater lyfte reflektioner från det nationella vattendelegationsmötet i Västerås 2018-09-20.

Protokollet från 2018-06-19 läggs därmed till handlingarna.

4. Aktuellt

(Information)

Irene Bohman informerade om aktuella frågor bl.a. resultatkonferens vattenbrist i Kalmar, Vattenförvaltningsutredningen, Waterdrive - Interreg projekt kring lokalt åtgärdsarbete i olika länder, Klimatanpassningsråd, Nytt dricksvattenråd och Working Group on Integrated Assessments of the Baltic Sea. Irene Bohman informerade även om att delegaternas svar på frågor från workshopen i Norrköping, 2018-06-19, har skickats till vattenförvaltningsutredningen.

Vattendelegationens kommentarer: Hur ser finansieringen ut för vattenbristfrågan? Svar: 35 miljoner ska skjutas till årligen, där exempelvis Länsstyrelsernas arbete med vattenförsörjningsplaner ska förstärkas.

Den nya CAP, jordbrukspolitiken för nästa programperiod, ska koppla närmare till vattenförvaltning. Det är en komplicerad process på flera nivåer. Landsbygdsdirektörerna har ett uppdrag och hämtar in synpunkter från övriga delar av länsstyrelsen.

Vattendelegationen lägger informationen till handlingarna.

5. Prioriterade frågor från samråd ”Arbetsprogram med tidtabell och Översikt över väsentliga frågor”
(Information)

Irene Bohman presenterade inkomna synpunkter från samråd ”Arbetsprogram med tidtabell och Översikt över väsentliga frågor”. Slutsatsen är att det finns inga större frågor som behöver avgöras i vattendelegationen redan nu. Ett urval av frågor har lyfts i utkast till rapport för Södra Östersjöns och Västerhavets vattendistrikt, som delgavs på mötet. Vad som kvarstår är beskrivning av hur synpunkter tas om hand. Vattendelegationen är välkomna att lämna synpunkter på presentationen eller utdelat rapportutkast. Slutlig rapport presenteras på mötet i december.

Vattendelegationens kommentarer: Viktigt att det finns ett nationellt paraply för Åtgärdsprogram, men att det regionala perspektivet tas om hand när det gäller åtgärdsplaner.

Bra att det tydliggörs hur synpunkter bearbetas, inklusive de som ligger utanför vattenmyndighetens ansvarsområde.

Vattendelegationen lägger informationen till handlingarna.

6. Beslut om ”Åtgärdsprogram 2018-2021 för nya prioriterade ämnen i ytvatten och PFAS i grundvatten för Södra Östersjöns vattendistrikt”
(Beslut)

Martin Rappe George presenterade ”Åtgärdsprogram 2018-2021 för nya prioriterade ämnen i ytvatten och PFAS i grundvatten för Södra Östersjöns vattendistrikt”. Underlag Ärende 6 föreligger. En erratalista som visar ändringar av Åtgärdsprogrammet efter utskicket till vattendelegationen den 9 oktober delades ut på sittande möte. De viktigaste ändringarna i Åtgärdsprogrammet efter samråd förklarades.

Vattendelegationens kommentarer kring Åtgärdsprogram:

*Viktigt att se på konsekvenser för åtgärder som rör dioxin, rensning av slam i vattendrag och deponering av slam.
Svar: Åtgärder riktade mot dioxin och dioxinlika föreningar har reviderats efter samråd för att bli mer undersökningsinriktade. Detta för att bättre reflektera osäkerheter.*

Åtgärder ska vara vidtagna senast juni 2020. Detta hänger inte ihop då det inte kommer att finnas vägledning på plats. Svar: En extra koll av genomförandedatum för åtgärder i åtgärdsprogrammet kommer att göras av vattenmyndighetens kansli.

Vattendelegationen beslutar: att fastställa Åtgärdsprogram 2018-2021 för nya prioriterade ämnen i ytvatten och PFAS i grundvatten för Södra Östersjöns vattendistrikt, i enlighet med underlag samt korrektur som presenterats vid mötet.

Vattendelegationen beslutar: att fastställa reviderade föreskrifter om kvalitetskrav för vattenförekomster i Södra Östersjöns vattendistrikt, i enlighet med underlag samt korrektur som presenterats vid mötet.

Ett övervakningsprogram för de nya prioriterade ämnena i Åtgärdsprogrammet är under framtagande och kommer att tas upp för beslut på delegationsmötet i december 2018.

Vattendelegationens kommentarer kring övervakningsprogram:

Viktigt att se på konsekvenserna för verksamhetsutövare av övervakningsprogram. Till exempel kommer det att bli krav på egenkontrollsystem, vilket kan slå hårt mot små verksamheter.

Varför ska vi göra åtgärder om vi ser en kraftigt minskad koncentration av dioxiner. Viktigt att orsakssamband utreds, framförallt för bioackumulerande ämnen.

Kan trender av exempelvis dioxiner lyftas in i övervakningsprogram.

Vattendelegationen lägger informationen till handlingarna.

7. Samrådssynpunkter ”Miljö kvalitetsnormer för kraftigt modifierade vatten på grund av vattenkraft” för storskalig vattenkraft.

(Information)

Daniel Isaksson, nationell projektgrupp Kraftigt Modifierade Vatten (KMV), Vattenmyndigheten i Västerhavet, presenterade synpunkter från samråd ”Miljö kvalitetsnormer för kraftigt modifierade vatten på grund av vattenkraft” för storskalig vattenkraft. Samrådet avslutades den 30 september och 110 svar har kommit in. Tidiga stora synpunkter samt hur de kan tas om hand redovisades. Flera synpunkter rör hur miljö kvalitetsnormerna för vatten, vattenförekomster med KMV förhåller sig till den nationella prövningsplanen för vattenkraft och vattenmiljö. Förutsättningar för beslut av vattendelegationerna i december om miljö kvalitetsnormer för KMV lyftes, bland annat att ett är framskrivet i EU-rapporteringen.

Vattendelegationens kommentarer: Vad innebär en eventuell uteblivet beslut för EU kommissionen? Det finns i dagsläget inget ärende för vattenkraft, men Sverige har två andra pågående överträdelser. Beslut angående KMV skulle ha tagits 2015, men har flyttats framåt. Hur har de andra medlemsländerna implementerat KMV normerna. Svar: Det varierar mellan medlemsländerna.

Energimyndigheten genomför en översyn av riksintressen som bland annat rör vattenkraftens värde och reglerkraft. Samordning efterfrågas. Vattenmyndigheten har tagit med de ställningstagande som står i ”Vattenkraftens reglerbidrag och värde för elsystem” från Energimyndigheten, Svenska kraftnät och Havs och Vattenmyndigheten, 2016.

Hur mycket underlag behövs för att kunna ta ett beslut för KMV, kan stegvisa beslut tas? Det är osäkert om den Nationella prövningsplanen för vattenkraft kommer att ge svar på detta.

Vattenvårdsdirektören föreslår att vattendelegationen avvaktar ställningstaganden i de andra distrikten. KMV-frågan för den större vattenkraften är ingen stor fråga för Södra Östersjöns vattendistrikt, men ett beslut behöver vila på samma principiella metoder och vara en del av den nationell summeringen av påverkan på energisystemet.

Vattendelegationen lägger informationen till handlingarna.

8. Regeringsuppdrag, översyn av förutsättningarna för en ökad tillämpning av undantag
(Information)

Katrin Sjöberg presenterade en lägesrapport för regeringsuppdrag som rör vattenmyndighetens översyn om tillämpning av kraftigt modifierade vatten och undantag. Samverkan har skett med Havs och Vattenmyndigheten, Sveriges Geologiska Undersökning och Boverket samt andra centrala myndigheter. Samråd angående förändrade miljökvalitetsnormer till följd av regeringsuppdraget kommer eventuellt komma upp på mötet i december. Rapport från uppdrag ”Översyn av förutsättningarna för en ökad tillämpning av undantag inom vattenförvaltningen” finns från 2017.

Vattendelegationens kommentarer: Det finns ett nytt BREF dokument 2018-10-01 (Best Available Technology Reference document) som kan tillämpas för att sätta mindre stränga krav, baserat på riksintresse för industriell produktion, för vattenförekomster som har sämre än god status. Detta rör endast ett fåtal vattenförekomster. Likaså mindre stränga krav går inte att tillämpa för vattenförekomster där påverkansbilden är komplex.

Varför är inte livsmedelsproduktion med som en samhällsviktig funktion? Svar: Regeringsuppdraget baseras på befintlig information. Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap kommer att peka ut livsmedelsproduktion. Vidare avvaktar Vattenmyndigheterna vägledning för markavvattning från Jordbruksverket och Havs och Vattenmyndigheten. Från 2015 finns rapporten ”Nationell strategi för prioritering av vattenåtgärder inom jordbruket, Dialogprojekt Havs- och vattenmyndigheten – Jordbruksverket”.

Vattendelegationen anser att det är viktigt att vi tar med livsmedelsproduktion samt jordbruksmark som en samhällsviktig verksamhet i regeringsuppdraget.

Vattendelegationen lägger informationen till handlingarna.

9. Återrapportering från “5th European Water Conference” i Wien

(Information)

Niklas Holmgren presenterade kommissionens arbetsprogram kring förslag till förbättringar av ramdirektivet för vatten och översvämningdirektivet, nytt landsbygdsprogram mer kopplat till vattenfrågor och exempel från hur andra länder har implementerat vattenförvaltningen. Förslag på ändringar från medlemsländerna i direktivet rör, klassnings konceptet one out-all out, klimatförändringar, polluter pays principle. Det finns en omfattande survey ”Fitness check Water Law” där olika aktörer kan delta på EU kommissionens webbsida.

Vattendelegationens synpunkter: Intressant och viktigt att se vad som händer i olika länder och på Europeisk nivå.

Vattendelegationen lägger informationen till handlingarna.

10. Sveriges rapportering till EU 2018 av framsteg i genomförande av Åtgärdsprogrammet

(Information)

Niklas Holmgren presenterade vad som rapporterats till EU 2018, angående hur långt åtgärder genomförts halvtid i vattenförvaltningscykeln. Rapporteringen 2018 omfattar arbetet med genomförandet av Åtgärdsprogrammet 2016-2021. Sverige har redovisat framsteg kopplat till direktivets s.k. grundläggande och kompletterande åtgärder, omfattning av genomförda fysiska åtgärder samt investeringskostnader för genomförande.

Vattendelegationens synpunkter: Skyddszoner har minskat i Sverige, kan det bero på behov av att odla denna mark eller på tillgång till miljöstöd. Det sker strukturkalkning utan landsbygdsprogrammets miljöstöd, exempelvis vid betesodling. Likaså Södra distribuerar kalk till lantbrukare.

Vattendelegationen lägger informationen till handlingarna.

11. Översyn av arbetsordning för Vattendelegationerna

(Information)

Irene Bohman informerade om att ett förslag till ny arbetsordning för vattendelegationen tas fram till mötet i december. Befintlig arbetsordning behöver uppdateras för att få till korrekta hänvisningar till nya och kommande förordningar. Den nya lagstiftningen för vattenmiljö och vattenkraft kräver en uppdaterad beskrivning av hur beslut kan delegeras i en mer adaptiv vattenförvaltning. Förslaget kommer att stämmas av med övriga vattendelegationer. Irene uppmanar vattendelegater att titta i presentation på vad ny lagstiftning innebär.

Vattendelegationen lägger informationen till handlingarna.

12. Övriga frågor

Vattendelegationen önskar lägga första vattendelegationsmötet i samband med Baltic Sea Future Conference, 5-6 mars, Stockholmsmässan. Vattendelegationsmötet läggs den 6 mars.

13. Mötet avslutas

Justeras:

Thomas Carlzon
Ordförande

Justeras:

Anneli Wirtén

Vid protokollet:

Åse Eliasson

Kommande möten:

- 11 december, prel. kl. 9.30-16.30, Kalmar. Syfte: beslut av miljö kvalitetsnormer för kraftigt modifierade vatten - vattenkraft, beslut om övervakningsprogram miljögifter, beslut om ny arbetsordning.
- 5-6 mars, Baltic Sea Future Conference, Stockholmsmässan. Vattendelegationsmötet läggs den 6 mars i samband med konferens. Syfte: Att se hur andra länder runt Östersjön arbetar med gemensamma frågor, att möte nyckelaktörer, eventuellt separat möte med Helcom, föredrag (samt eventuellt deltagande speakers corner) om Södra Östersjöns vattenförvaltning, samt vattendelegationsmöte.